

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celotna naročnina je 50 Din, polletne 25 Din, četrletne 15 Din. Cene inšratom po dogovoru

PONEDELJSKI SLOVENECK

Veličasten pogreb ministra Antona Sušnika

Tako se poslavljajo slovenski narod od svojih mož

Ljubljana, 12. avgusta.

Slovenski narod se je danes s tugo v srcu poslovil od svojezga velikega sina in voditelja, ministra prof. Antona Sušnika. Veličastje tega slovesa je pokazalo vse visoko spoštovanje, ljubezen in vdanošč našega naroda do pokojnika in vso zvestobo njegovi osebnosti in njegovim idejam.

Sožalja

Rodbina pokojnika je dobila zadnje dni ogromno število raznih sožalj.

Ministrski predsednik Nikola Uzunović je brzojavil: »Prosim, da sprejmete naše sožalje v žalosti za dobrim Antonom.«

Ministrski predsednik v p. dr. Anton Korošec, ki se je med boleznjivo vsak dan brzojavno zanimal za bolezen svojega prijatelja, je sedaj brzojavil s Hvaro: »Odkrito objekujem smrt Tone, Vašega dobrega sogroga in očeta, ter mojega iskrenega prijatelja in zvestega sina slovenskega naroda. Globoko sočuvstvujem z Vami.«

Iz Sarajeva sta brzojavila dr. Natlačen in dr. Kulovec: »Srčno obžaljujeva smrt zvestega prijatelja, osiroteli družini pa želiva, naj ji Bog podeli tolazhe v težki ur.«

Toplo sožalno pismo je poslal knezoško dr. Rožman, isto podban dr. Pirkmajer, prav tako toplo pismo pa tudi ljubljanski župan dr. Puc. Sožalje so dalje pismeno ali brzojavno poslali: Dr. Mehmed Špahov, Fr. Smodej, senator dr. Rožič, Vinko Brajlič, urednik »Nove dobes« v Splitu, bivši ban ing. Sernek, Vlad Pušenjak, minister na r. dr. Ivan Švegelj, rektor dr. Šlavnič, duhovščina leskovške dekanije po dekanu Anžiču, minister n. r. Miloš Trifunović, uredništvo »Hrvatske Straže«, ministra v p. dr. Hodžar, Krsta Miletić, prof. dr. Šimrak, Grubešić iz Zagreba in še mnogi drugi. Družina je sprejemala neprestan sožalni obiske.

Krasne vence so darovali poleg prijateljskih družin tudi Krščansko žensko društvo, Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, akademiki pa so prinesli krasen řopek rdečih nageljev.

Žalni sprevod k Sv. Križu

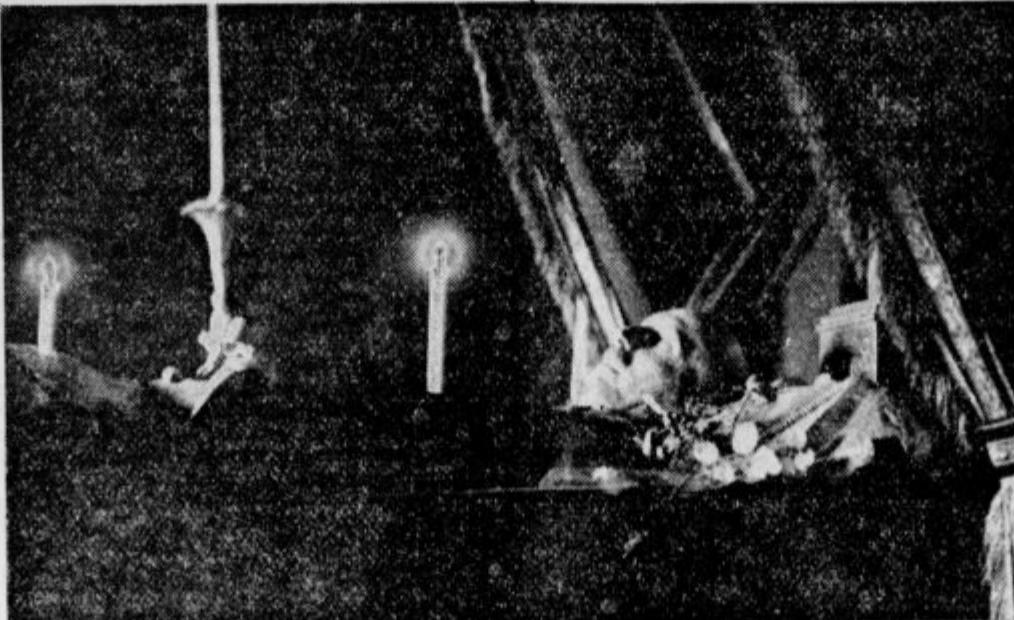
Krsta s truplom je bila do popoldne še v mrtvašnic splošne bolnišnice ter so jo ob pol starih prepeljali v hišo žalosti v Frančiškanski ulici. S hotela Union je vilačna zastava. Že dosta pred uro pogreba so se zbirale pred hišo žalosti velike množice ljudstva. Dospela je tudi častna četa 40. pešpolka z vojaško godbo. Krsto je obstopila častna straža.

Točno ob 4 je dospel v zastopstvu škofa stolni prošt Nadrah, ki je ob asistenci predstojnika franciškanskega samostana p. Gabrijela in p. Krizostoma blagoslovil truplo pokojnika. Pevski zbor »Ljubljane« je pod vodstvom dr. Dolinarja krasno zapel žalostnik »Človek, glej«. Kljub počutnicam je pevski zbor »Ljubljane« lepo napredoval in se postavljajo odličnimi pevci. Nato se je razvila veličasten žalni sprevod. Mnogo občinstva je delalo skoraj neprekjeno krsti časten špalir. Za žalno zastavo in križem so še najprej sestre Lichtenthurna in Marijanica z otroci, nato pevci »Ljubljane« in častna četa vojakov. Krsto sta peljala dva para konj. Takoj za bridko jokajočimi sorodniki so šli najprej podban dr. Pirkmajer v zastopstvu vlade in banske uprave z načelnikom Vončinom, divizijskim poveljnikom generalom Cukavacem in direktorom Cugmusp kot zastopnik prometnega ministra. Železniško direkcijo je zastopal dr. Fatur. V žalnem sprevodu je šlo polno slovensko katoliško akademsko starešinstvo. Mestno občino so zastopali podžupan Jare, Olup in dr. Rant, univerzo več vsečiliških profesorjev, dalje skoraj vse bivši poslanski tovariši nekdanje SLS. Katoliško akcijo je zastopal dr. Krek, zastopana pa so bila sploh vsa ljubljanska katoliška društva. Prijateljev in spoštovanje pokojnika je bilo ogromno število, tako da je bil žalni sprevod nenavadno dolg.

H krvavim bojem pred Fučovom



Pogled na pristanišče Fučov na vzhodni obali Kijaske, ki ga že teden dni napadajo komunistične cete iz »republike Kijaske«



Minister v pok. Anton Sušnik na mrtvaškem odru

Foto Kralj

Slovo ob odprttem grobu

V cerkvi pri Sv. Križu je prošt Nadrah ponovno blagoslovil truplo, pevci »Ljubljane« pa so pretresljivo lepo zapeli žalostnik »Usliši nas Gospod«.

Nad novim grobom na pokopališču se je nato razvila gulinjava žalna svečanost. Po cerkvenih obredih je prvi stopil pred odprt grob

minister v p. Vesenjak

ki je spregovoril:

Dragi prijatelj Anton! Sele par tednov je, ko si mi s tako prijateljsko iskrinjenostjo stisnil roko ter sva si z lepimi upi rekel: »Na svidjenje!« In to svidjenje je sedaj takoj, kjer je Tvoja, od bolesti in trpljenja bičana posoda Tvojega velikega duha našla svaj edini zemeljski dom. Upam, da Ti vsaj tega doma nihče ne zavida.

Pokoncu mož si bil, možato-ponosen, a nikdar obšaben. Energičen je bil Tvoj pogled in blagozvočna, a trdna Tvoja beseda. A srce Tvoje je v svojem bistvu bilo tako meliko in strastno hrepenece po vsem, kar je resnično, pošteno, plementino in sveto. Oko pod Tvojim visokim čelom je razdevalo Tvojo jasnost in ciljih in metodah.

In sedaj nisi več »pokoncu mož« in nad Teboj je v molitvi izrecena težko-resna beseda: »Pomni človek, da si prahi in da se v prah povrnes.« Kako neizmerno grenka bi bila ta beseda, kako strašna bi bila misel, da vse naše življenje in prizadevanje služi le temu prahu.

Ne: solze v očeh Tvojih dragih in naših utare le večna resničnost. Odrešenikovih besed o vstavljenju in življenju, To ni negotovo upanje, to je trdna naša vera. In Ti, dragi naš prijatelj in tovariš, si imel od Boga milost, da si vse svoje življenje živel v dejanih tej miselnosti. Tvoje udejstvovanje je bilo vselej in povsod samo realizacija dveh nam danih najvišjih zapovedi ljubezni do Boga in do bližnjega. Zato je Tvoje delo in Tvoja skrb za rodino, za domovino, za človeško družbo, čisto, kakor daritev Abelova ter se dviga k nebu in zato je Bogu dopadljivo in narodu koristno.

Tvoje prizadevanje in javnosti je imelo izrazit,

jasen pečat pozitivnega usvarjanja in ne podiranja.

Za harmoničnim razvojem vseh naših socialnih, gospodarskih in kulturnih razmer si stremelj, in najbolj pri srcu Ti je bilo naše vsečilišče in naše slovensko kmetstvo ljudstvo. Kot član odsekov in podpredsednik »Jugoslov. kluba« si opravil ogromno uspešnega dela v parlamentu in izven parlamenta. Ko si upravljai po volji obih ustavnih faktorjev kot minister riskantan strošken resor, si dokazal v kratki dobi sijajno, kako služi pravji Jugoslovjanu in nesveti svoji domovini in svojemu narodu, ako svoje široko znanje in trdno vostenje.

Ijo uveljavlja v duhu pozitivne, krščanske etike v zavesti odgovornosti do Boga in do bližnjega.

Ne samo Tvoja rodinka, mi vsi Tvoji znanci in prijatelji Te bogno težko pogrešali.

In ko jemljem sedaj kot Tvoj tovariš in prijatelj slovo od Tebe, imam v imenu tistih, ki so tukaj navzoči in tistih, ki ne morejo biti, samo še eno jasno besedo: Svesti si pravčnosti in pravilnosti našega stremljenja in dela Ti obljubljamo v grob vztrajnost in zvestobo.

Z Bogom, prijatelj Anton, lahka Ti naša zemlja slovenska!

Za njim je govoril bivši poslanec

urednik Kremžar

Dragi naš Tone! V imenu poslanskih tovarišev, ki smo se pred 5 in pol leti razšli, Ti izrekam v slovo zadnji tovariški in prijateljski pozdrav! Ti, ki si bil vzor dobrega tovariša, vzglej zvestega zagovornika svojega naroda in pogumnega bojevnika – prvi za vedno odhajaš izmed nas.

Odhajaš v čas, ko tako potrebujemo tistih, ki pogumnili in značajnih mož. Odhajaš, ko se nam dozdeva, da so v temni noči okrog nas zaše že skoraj vs ezvezde zvestobe in možnosti.

Pa prav Tvoja smrt, ki je tebe ogurnila z nemim molkom, naj nam glasno kljče, v čem je smisel življenja, našega trpljenja in naših žrtv. Kot kristiani vemo, da sejemo v trohobi, vstajamo pa v nestrohljivosti, da sejemo v nečasti in slabosti, vstajamo pa v slavi in moči. To nam le pred nam glasno kljče tudi Tvoje mrtvo telo.

Ti že čisto in jasno veš ter vidis, česar mi v svoji strohiji nemoči ne moremo videti, pač pa v svojem trpljenju z vso dušo verujemo.

Zbrali smo se danes zadnjikrat okrog Tebe vi Tvoji nekdanji tovariši. Ali res vsi? Tone, ali res nikogar ne pogrešaš?

Ne! Nikogar ne pogrešaš izmed tovarišev in prijateljev! Saj v duhu so sedajle zbrani okrog Tvojega trupla vsi voditelji in vsa naša slovenska katoliška javnost. Tvoj duh jih vidii in sliši.

In Ti, Tone, ki si že bližu božje Modrosti in Previdnosti, že dobro veš, mi pa odločno verujemo, da bodo katoliški Slovenci ostali zvesti načelom svojih očetov.

V tej svoje močni veri in globoki ljubezni se poslavljamo od Tebe, naš tovariš, slovenski – katoliški bojevnik, z molitvo:

Nebeški Oče, dodeli slovenskemu narodu mož in bojevnikov po Tvojih vzorih. Svoj božji mir, pravico in svobodo božjih otrok!

Svojega služabnika, našega rajnega tovariša in bojevnika Toneta Sušnika pa sprejmi v večno slavo!

Nato je govoril ing. Likar, ki se je poslovil od pokojnika v imenu krškega okraja.

Od bivšega predsednika Kmetiske zveze sta se v toplih, globok občutenih izjavah poslovila bivši poslanec Brodar in župan iz Nevelj Nande Novak. Orisala sta veliko pokojnikovo ljubezen do slovenskega kmeta in njegovo delo na vseh poljih za prospeh našega kmeta.

V imenu slovenskega katoliškega akademskega starešinstva je spregovoril pokojniku naslednje krasne besede

dr. Jure Adlešič

Gospoda! Cvet za cvetjem pada z našega drevesa. Le par mesecev je tega, odkar smo spremili na zadnji poti svojega velikega tovariša dr. Jane Brejca. Slovo ob grobu mu je govoril naš tovariš minister Sušnik, katerega pa danes spremimo na zadnji poti do groba.

Cvet za cvetom pada z našega drevesa, slovenskega katol. akad. starešinstva, e den tovariš za drugim zapušča naše društvo, našo družbo. – Vsaka izguba nam trga srce, vsaka ločitev je težka. Toliko težja nam je danes, ko se poslavljamo od svojega tovariša, ki je ostal v naših vrstah na najsprednjem mestu.

Po svojih duševnih sposobnostih, po dosegih in lastnostih svojega značaja, po dosegih v tem življenju in marljivosti je na svojem potu v tem življenju dosegel postopoma najvišja mesta, ki jih daje organizacija naše družbe. Katerokoli mesto pa je v družbi zavzemal, delal je povsod z enako vmeno, nesobičnostjo, požrtvovalnostjo in ljubezni po

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in
2996 — Rokopis
se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček. račun.
Ljubljana 15.179.
Telefon št. 2549

vzgledu naše slovenske matere, ki gori kot luč, da sveti drugim, sama pa izžareva in dogoreva, do kler ne ugasne.

Tako je delal naš tovariš Tone in nam zapisil svetel vzgled čiste nesobičnosti. Kakor je prisel ubog med nas, tako nas tudi zapušča ubog, nas in svoje plakajoče sirote.

Pri vseh visokih položajih, ki jih je zavzemal naš tovariš Tone v življenju, je ostal vedno enak, vedno naš ljubi, dobiti, prisrčni tovariš. Nobeno dostojanstvo, nobena čast ga ni ločila od nas. Ostal je vedno naš, ves naš. Zato smo ga tudi mi postavili v svojem srcu na najvišje mesto ter mu vprašali ljubezen z enako mero.

V tej svoji prisrčnosti pa je ostal naš tovariš Tone do zadnjega tista prisrčna vez, ki veže najozjo družabno skupino v nerazdržno enoto. Zato so vsi radi nanj obračali in k njemu romali i dijaki. Njegova vrata so bila odprta vsem, njegova roka prožna vsakemu, njegov mili nasmej prav vsakemu enaku mehak in prisrčen.

Zato nas je našenadna izguba tako močno zadeva, zato nas je tako zasekelo srce, ko smo zvedeli, da nas je zapustil eden najboljši. Zato danes lega na nas tako težka tunga, ki se poslavljamo od njega.

Toda ne klonimo, ne bodimo malodušni! Naš tovariš Tone ni mrtev, on živi. — Ko se pa od njegovih zemskih ostankov poslavljamo, ga prosim, da ostane njegov duh med nami, dokler ne bomo i mi z njim edini v istem Duhu.

Ave, anima candita!

Nato je govoril

dr. Josip Leskovar

Prevzel sem častno, a žalostno nalogo, da se poslovim v imenu Slovencov s severnega dela naše banovine od Tebe, naš dragi rodoljub v prijatelji.

Dragi pokojnik je bil Slovenec v pravem in polnem pomenu besede. Rodila ga je slovenska mati. V prvi mladosti, ko se je komaj začel zavestiti, mu je vsadila v nežno srce glavne čestnosti, ki odlikuje naše slovenske materje, živo, dejansko vero v Boga in ljubezen do svojega večkrat tako teplatega in tudi zaničevanega naroda. Te svetline, vsajene v mlado srce, so rasle in se krepile, ko se je naš pokojnik razvijal v mladinci in prišel je do spoznanja, da pač lepih usod je vreden rod, ki biva rod. In ko je po trdem študiju dorastel v mož, si je stavil geslo, da preost mora biti, prost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod. V tem pravcu je on usmeril vse svoje delo, s tem gesлом je šel med narod, postal je njegov učitelj in organizator, a kot tak je zopet tenko prisluhnih narodovemu življenju in črpal iz narodna novo moč za svoje delo. Bil je narodov učitelj, a obenem tudi njegov učenec.

Zlati jubilej domžalske godbe

Domžale, 12. avgusta.

Domžale so že teden dni v slavnostnem razpoloženju. Povsod vihajo zastave, na večjih trga pa se vzpenjajo pod nebo viki mlajši, prepleteni med seboj z venci. Nenavadno vrvenje in razgibanost se čuti in vsepovod se razodeva nekak lokalno-domžalski ponos nad izrednim dogodkom, ki je povod tega slavnostnega nastrojenja.

V takem okolju je praznovala širok Slovenije znana in priznana domžalska godba svoj zlati jubilej in stopila kot tretja v vrsto polstoletnih slovenskih glasbenih društev, za "Slavcem" in menseško godbo, ki sta tudi letos proslavila svojo 50 letnico. Pomembna in nadvse častna je petdeseta obletica v življenju godbenega društva in zlasti domžalske godbe, katere preteklost je nerazdržljivo povezana z zgodovino vse domžalske fare; pri čemer pa je treba se posebej naglasiti, da je domžalsko godbo ustanovila prebujajoča se slovenska narodna zavest v takrat še skoraj povsem nemškoturško orientiranem domžalskem življu. S tem je nekako že podan smoter domžalske godbe, ki ga je zvesto in dosledno izpolnjevala ves čas svojega obstoja poleg svojega prvenstvenega smotra, to je gojitev glasbe, ki je najpomenitnejše izražanje človeškega duhovnega čustvovanja. Čast zavednim domžalskim Slovencem — ustanoviteljem domžalske godbe!

Proslava

Proslava 50 letnice se je pretvorila v pravo narodno slavlje. Ze pretekel nedeljo je godbeno ustavilo, ki vzdržuje v svojem okviru se dramatski odsek, pripredilo v svojem Godbenem domu — prem v edinem v vsej Sloveniji — slavnostno predstavo "Carski sel", posrečeno dramatizacijo domžalski gosp. Redenska, ki je prav lepo uspela.

Glavno slavlje pa je bilo snoči in danes, na katerih lepem uspehu ima levij delež agilni pravljalni odbor s predsednikom gosp. Vrečarjem, kapelnikom gosp. Riedlom in tajnikom prof. Stražarem. Pokroviteljstvo nad prireditvijo in prevzel ban gosp. dr. Drago Marušič.

Snoči je bila na Šumberku, ljubkem griču ob Domžalah. Na hribu je gorel mogočen kres, vmes pa so se razstavljale pestrobarevnake rakte in razlegalo streljanje iz možnarjev. Poleg kresa pa je koncertirala domžalska godba. V okviru "beneske noči" pa je bilo prirejeno tudi tekmovanje okrašenih čolnov. Kakih 20 okusno in pestro ozajšanih čolnov je plaval po Bistrici, med katerimi je odnesel prvo mesto reis mojstrski okinčani čoln domžalske ličarja gosp. Martina Malija.

Današnje slavnosti so se pričele davi ob 4 z budnico, ki je že v ranih urah spravila vse Domžale na noge. Nato so pričele od blizu in daleč prihajati godbe in drugo občinstvo. Olicient sprejem gostov je bil ob pol 9 dopoldne ob prihodu vlaka iz Ljubljane. Proslave se je udeležilo poleg slavnosti še jest drugih godb, in sicer menseška, cerkvena godba z Jesenic, godba Vič-Glince, železničarska godba iz Celja in godba poštih uslužbenec iz Ljubljane, zastopane pa so bile tudi moravska, "Sloga" iz Ljubljane, kamniška in druge.

Po sprejemu na kolodvoru so se podale vse godbe in občinstvo na Goričico, kjer je opravljal v kapelici mašo domžalski župnik gosp. Bernik. Mašo je imel lep nagovor, v katerem je čestital domžalski godbi k njenemu jubileju. Po-

daril je, da je domžalska godba ves čas njenega obstoja sodelovala pri vseh cerkvenih slovesnostih, kar ji šteje v čast. Naglasil je nadalje, da posmeni jubilej domžalske godbe jubilej človeške duševnosti, ki si podvrže snov za izražanje svojih čustev, tedaj nekak praznik zmage nad materializmom današnjih dni. Govor gosp. župnika je napravil na vse prisotne globok vtis. Med mašo je igrala domžalska godba. Po maši so položili na grobove umrlih ustanoviteljev godbe krasen venec. Pri tem je imel ginaljiv govor soustanovitelji godbe gosp. Jezernik.

Zborovanje

Po maši pa je bilo pred Godbenim domom slavnostno zborovanje, ki ga je otvoril in vodil predsednik pravljalnega odbora gosp. Vrečar, ki je pozdravil zastopnika gosp. bana, banskega in specjalista gosp. Vrhovnika, senatorja gosp. Rožiča, poslanca kamniškega okraja gosp. Cererja, domžalskega župana gosp. dr. Hočevarja, župnika gosp. Bernika ter še živeče ustanovitelje domžalske godbe. Nato je pred besedilo slavnostnemu govorniku senatorju gosp. Rožiču, ki je bil slavnostni govornik tudi ob blagoslovitvi domžalske godbenega doma pred petimi leti. Dr. Rožič je v poljudnih izjavah naveljil svoje spomine na domžalsko godbo, razčlenil v lepih besedah plemeniti pomen in poslavstvo glasbe kot take, do katere je platonična ljubezen v srcu vsakogar zasidrana. Poudaril je tudi nacionalno-vzgojni pomen glasbe in zaključil s prisrčnimi čestitkami jubilantu, v zgodobudnu pa se dolgoletno plodonosno delo v smislu slavnih tradicij. Za njim so govorili še zastopnik bana in specjalista gosp. Cerer, župnik gosp. Bernik ter župnik gosp. Hočevar. Z zborovanja je bila odpeljana tudi vdanostna brzjavka Nj. Vel. kralju, ki so jo vsi zborovalci nadvdušeno pozdravili. Jubilantu so nato čestitali zastopniki pevskoga društva "Slavec", ki so mu ponponili krasen zlat venec, dalje zastopniki celjske železničarske godbe in menseške godbe, ki je tudi poklonila jubilantu krasen venec. Ko je zazvonilo župnik gosp. Bernik odmobil angelsko česčenje, ki ga je za njim molila vsa množica vseh v zborovalci in popularni kapelnik domžalske godbe gosp. Vinko Riedl razdelil med še žive ustanovitelje godbe častne diplome.

Ob zaključku zborovanja se je vila ploha, ki je ves čas grozila. Zdelo se je, da bodo popoldanske slavnosti odpovedane. Toda ploha je ob pravem času menjala, tako da se je sprevod lahko pričel. Ob sviranju petih godb se je ob pol 3 razvila po domžalskih cestah in ulicah pester sprevod z narodnimi nošnami peš in na vozovih, gasilci in okrašenimi avtomobili in motorimi kolesi.

Po sprevodu je bila na obširnem vrtu za Godbenim domom pristna ljudska veselica, na kateri je domžalska godba ponovno zaigrala koračnico, ki ji je za njen 50 letnico zložil Nestor slovenske glasbe na pihala dr. Cerin, ki je popoldne sam prispeval v Domžale. Občinstvo mu je na veselčenem prostoru prirejalo prisrčne ovacije.

Vsa slavnost je prav lepo in dostojno uspela. Čestitkam jubilantu se pridružujemo tudi mi in mu za bodočnost želimo še mnogo desetletij takega tvornega narodnega dela, kakor je bilo dosedanje.

Nedelja zborovanj v Mariboru

Maribor, 12. avgusta.

Jubilej stanovskega dela naših čevljarjev

Združenje čevljarskih obrtnikov v Mariboru je slavilo danes polstoletno svojega dela za korist čevljarskega stanu. Slavnostnega zborovanja so se udeležili poleg zastopnikov oblasti predstavniki in delegati vseh mariborskih obrtniških organizacij ter mnogostevilnih stanovskih korporacij iz raznih drugih delov države. Prisotvovala sta zborovanju tudi dva še živeča ustanovitelja Združenja, ki sta pomagala pred 50 leti graditi temelje organizacije, in sicer Karl Lešnik in Franjo Vidmajer. Članstvo mariborskog Združenja je bilo skoro v polnem številu zbrano. Otvoril je slavnostno zborovanje predsednik in znani borec za čevljarske pravice Anton Krajeer, pozdravil delegate in predstavnike ter predlagal udanostno brzjavko kralju in brzjavne pozdrave bani. Nato je v lepem govoru razvijal pomembne misli ob 50 letnici državnega delovanja. Govorili so še predstavniki oblasti in številni delegati ter prinašali iskrene čestitke k pomenljivemu jubileju. Ob zaključku sta prejela oba še živeča ustanovitelja Vidmajer in Lešnik lepa darila, obdarovanah pa je bilo še nekaj najpotrebnijih članov.

Kmetijski strokovnjaki

so imeli svoj občni zbor danes dopoldne v verandni dvorani hotela Orel. Društvo ima svoj sedež v Ljubljani. K občnemu zboru so se zbrali mnogostevilni člani iz cele Slovenije. Vodil ga je predsednik dr. Sancin Ivo. Navzoč je bil predstavnik mestne občine ravnatelji Rodošek, ki je pozdravil zborovalec v imenu mariborskog mesta. Predsednik Sancin je v svojih izvajanjih naglašal važnost kmetijske strokove izobrazbe, tako visokošolske kot srednješolske in strokovne. Tajnik Martelanc Karol je omenjal, da je tudi gospodarska kriza v društvenem delu. Steje danes 87 plačajočih članov, leta 1932 jih je bilo še 132. Babil se je s podrobni organizacijskim delom društva. Blagajško poročilo je podal Franjo Šuštersič: dobrokrov je 22.083.12. izdatkov 2182.20. premoženja 12.900.92. Din. Odsek za posmrtnsko pomoč: 5685 Din premoženja. Poudarjala se je potreba složnega dela med člani vsakete izobraženosti, naglašala potreba sklepa za podpiranje brezposelnih članov, založba literarne zapuščine pokojnega vičanskog Skrleca, ustanovitve lastnega glasila, nastavitev kmetijskih strokovnjakov pri javnih upravah itd. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dr. Sancin, potpredsednikom Fr. Gombič, I. tajnik Josip Sustič, II. tajnik Martelanc Karol, blagajnik Franjo Šuštersič, odbor: Konrad Pečovnik, Franjo Kafol, Josip Streljek, Vladislav Gosak. Izvolil se je poleg tega še širši odbor.

Bojevniki

so imeli sestanek v dvorani Zadružne gospodarske banke. Bil je zelo lepo obiskan. Otvoril ga je predsednik mariborskog organizacije Geč, obširno poročilo je podal Stane Vidmar iz Ljubljane. V svojih polgovninih izvajanjih se je dotaknil vseh sedanjih perečin političnih in gospodarskih vprašanj. Razvijal je historijat nastanka Boja. Govoril je o socijalnih in gospodarskih problemih, o vlogi Slovencev v državi ter poudaril, da mora naš narod po svoji sposobnosti, kulturi in organiziranosti igратi vidno vlogo v državi, zlasti v reševanju sedanjih težkih notranjih problemov. Govor so sprejeli zborovaleci z velikim navdušenjem.

Vprašanje izvoza lesa

Lesni trgovci in industrijaleci iz Maribora in Dravske doline so se zbrali v lovske sobe hotela Orel. Obravnavali so življenjsko vprašanje izvoza lesa iz Dravske doline na Madjarsko ter zahtevali otvoritev tega narančnega našega trga in znižanje železničarskih prevoznih tarif, da se bo omogočil izvoz lesa iz Dravske doline tudi na druga inozemska tržišča.

Otvoritev obrtne razstave na Viču

Vič, 12. avgusta 1934.

Vič je že včeraj kazal nenavadno živahno sliko. Z vseh strani so dozajali naši marljivi obrtniki predmete, namenjene za razstavo, in jih licno nameščali v šestih sobah prvega nadstropja nove šole na Viču. Raz hiz so plapolale zastave in nazajnje otvoritev obrtne razstave.

Ob 10 je pričela koncertirati Godba Vič pod taktirko g. Gorjupa, predstavniki društev in občinstva pa se je jelo zbirati okoli pravljalnega odbora za govorike. Navzoč je bil celokupen odbor DJO podružnice na Viču in razstavni odbor z g. predsednikom Vaščem na čelu, župan in pokrovitelj razstave g. Jurij Petrovič, viški župnik g. dr. Teodor Tavcar, podpredsednik centralnega odbora DJO iz Ljubljane g. Simenc z delegatom ljubljanske podružnice in strokovnega glasila "Obrtnik" g. Iv. Mihelčičem, zastopnik TOI g. Janko Traven in zastopniki vseh domačih vabljениh društev.

Ob pol 11 je predsednik podružnice g. Lojk v krajšem govoru imenoma pozdravil vse predstavnike društev, se zahvalil min. trgov. in industri. kr. banski upravi, viški občini in Ljudski hramnici in poslojnicu na Viču za podporo ter vzkliknil Nj. Vel. kralju Aleksandru. Godba je zaigrala državno himno, nakar je predsednik prosil g. župana Petroviča, naj otvorí razstavo. Po krajevem nagovoru je g. župan Petrovič proglašil razstavo za otvorjeno, predsednik pa je vse predstavnike povabil na ogled razstave. Po ogledu je bila razstava otvorjena za ogled tudi ostalem občinstvu, ki se je že danes dopoldne odzvalo vabilu obri-

Lep uspeh Mariborskog tedna

5000 tujev v Mariboru - Splošne prireditve, obhodi, koncerti

Maribor, 12. avgusta.

Protibrezbožnička razstava

v deški soli v Samostanski ulici, ki je zaprla nočjo svoja vrata, je doživel danes, zadnji dan, rekorden obisk. Posetilo jo je skupno nad 2000 ljudi, kar je mesto kot Maribor vsekakor izredno, ce posmislimo, da jih je bilo tudi v Ljubljani 2000.

Popoldanske prireditve je pokvaril dež.

Sportne prireditve

so bile danes mnogovrstne, kakor že dolgo ne. Na Dravi veslaške tekme z mednarodno zasedbo, na Trgu Svobode cilj mednarodne zvezne vožnje, v Ljubljanskem vrtu nogometne tekme, sinčici cestne motociklistične dirke, na strelšču v Radvanju tekmovanje lovcev v strelnjanju.

Ostali dogodki

današnje nedelje so se v množtvu vsega tega življenja kar vstopili. Na Jugoslovanskem trgu se je izvršila blagoslovitev temeljnega kamna za pravoslavni cerkev, ki ga je posvetil zagrebški pravoslavni škof Dositej. — Policijska kronika beleži manjše število prijav: Matevžu Ogrizku, delavcu Dolgošu, je pobegnil 15 letna hči ter odnesla s seboj 3700 Din golovine. — Antonij Jurkovič je izginil od doma njen 17 letni sin, dijak trgovske šole. Nezgodna kronika vsebuje le neznanje slučajev nesreč.

Šahovske tekme

V Mariboru

Maribor, 12. avgusta.

Danes popoldne se je odigralo 7. kolo mednarodnega šahovskega turnirja. Pire je dobil proti Vidmarju ml. v lepi končnici, dr. Astaloš 2 in pol (1), Reifir 3 in pol (1), dr. Astaloš 2 in pol (1), Spielmann 2 in pol (1), Stupan 1 in pol, Vidmar 1 (1), dr. Drezga 1 (1).

V pondeljek se bodo končale partije, ki so bile prekinjene v soboto. Popoldne istega dne se prične 8. kolo in steer: Mensik-Drežga, Steiner-Astaloš. Pire-Reifir (to je najvažnejša partija za prvo mesto in cejo)

Trije vlomi v državne urade

Predzni tatovi vlomlili v sodnijo, okr. glavarstvo in davkarijo

Litija, 12. avg.

Kako so zadnje case postali razni tatovi in vlomlili predzni, dokazuje vlomo v tri državne urade na nedeljo 12. t. m. v Litiji.

Ko je del danes zarana zjutraj ob 5 vpokojeni sodni uradnik g. Franc Jereb iz Litije čez Dobravo v Smarino k prvi sv. maši, ki začuden obstal sredi Dobrave, ko je sredni ceste zagledal šop raztrošenih papirjev, nedaleč od teh pa odprto počevnasto ročno blagajno. Pobral je takoj papirje, iz katerih je razbral, da je to pravi sodni akt iz litiskskega okrajnega sodišča. Obrnil se je takoj na zavet na litisksko orožniško postajo, kjer je

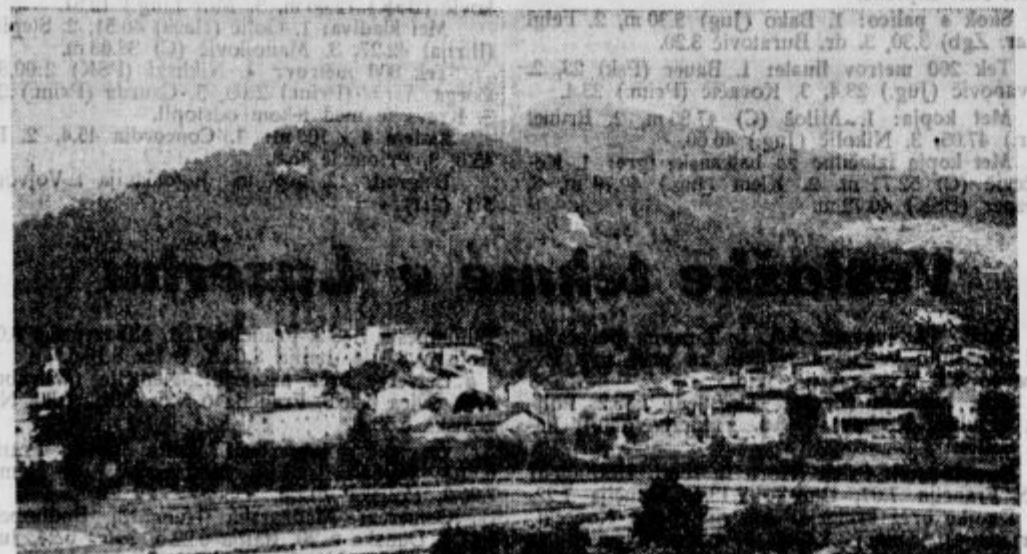
to bilo nekaj 1000 dinarjev shranjenih.

Poleg teh dveh uradov so ti vlomlili obiskali še uradne prostore na okrajnem glavarstvu, kjer so zopet z vitrimi brez težave odprli vrata v pisarno g. Plenčarija, kjer so prebrali njegov zasebni last, gotovino od 70 Din. Pri brskanju tega predala so bili na vlomlici malo nepazljivi, ker niso opazili ključev in velike železne blagajne, ki se nahaja v neki drugi sobi in v kateri je bilo denarja na 10.000 Din, raznih koleksov pa so pozabili na veliko železno blagajno, ki se nahaja v I. nadstropju sodišča, kjer je bilo nekaj 1000 dinarjev shranjenih.

Poleg teh dveh uradov so ti vlomlili obiskali še uradne prostore na okrajnem glavarstvu, kjer so zopet z vitrimi brez težave odprli

Od Soče čez Zilo

Kraji, ki ne smemo pozabiti, da so slovenski!



Senožeče

Žalostna desetletnica

Z vsemi sredstvi

V kratkem bodo na Reki slovesno praznovali 10-letnico, ko je pesnik d'Annunzio anekтирал Reko, to se pravi, ko je italijanska vlada kapitulirala pred tem clovekom in njegovimi prostovoljci, ki so vključiblji mirovnim pogodbam, od nikogar moteni, uničili samostojnost tega mesta in ga igraje spravili v roke Italije. Seveda je bila ta akcija skrivno dogovorjena z italijansko vlado. V spomini na ta dogodek bo odkrit votivni tempelj na griču Kozali, za katerega je Mussolini daroval te dni 350.000 lir zato, da so ga dovršili. V njem počiva 450 trupel vojakov, dobrovoljcev, fasistov in legionarjev, ki so v letih 1915 do 1924 padli zato, da se je Reka priključila Italiji. Obenem bodo otvorili razstavo reške knjige, v kateri pa bo malo posebnega, ker Recani nikoli niso bili posebno nadarjeni niti za povezijo niti za prozo. Reško ljudstvo pa ob tej proslavi ne bo moglo praznovati ničesar drugega, kakor 10-letnico svoje načrtačice bebe, brezposelnosti in propadanja nekdaj tako etečočega mesta.

Kvaren vpliv sporta

Fasisti so se z vsemi silami v Julijski Krajini lotili sporta ter zbirajo v svoja fašistična sportna društva slovensko mladino. V vseh krajih na Krasu in Vipaski dolini, v Idrijskem kotu in v hribih prirejajo tekme. Opaža se, kako je sport, ki je v svoji pretirani moderni rekordni obliki postal resna nevarnost za vso mladino sploh, posebno nevaren slovenski mladeži. Moderni sport odvaja mlade ljudi od resne duhovne izobrazbe, mladega človeka zmoti, da ne vidi perečih političnih in gospodarskih potreb naroda in mladino sploh otopi za vsako drugo vprašanje razen za vprašanje, kdo bo v tej ali oni tekni odnesel zmago. Bas zato fašisti na vso moč podpirajo sport tudi v Italiji sami, da bi se mladina ne posvetila težkim in resnim problemom italijanskega političnega in gospodarskega življenja, ki vse kažejo samo na eno rešitev: da se mora italijanski narod združiti v odločni in idejni borbi za svoje naravne pravice in dobrostno življenje ter za svojo svobodo, ki jo tako nezasiljano tlači tiran. Da bodo tudi nekaj slovenske mladine na ta način pokvarili, je žalostno dejstvo. Kdor misli noč in dan samo na boks, na brcanje žoge in smuk, ta se vedra ne bo veliko brigal za narod, za socialne probleme in za težko borbo za duhovne in politične ideale svojega ljudstva.

Najspomembnejša reklama za domačo, prijetno, edeno, naravno JORDAN grečice je odlično delovanje pri boleznih prebavnih organov. Dobri se povsod. Glavno skladislo Beograd. knez Mihajlova 16. Neškodljivo tudi za otroke.

Tako naokrog

Ljudje prištevajo med najvažnejše življenske potrebučine krah, vodo, meso in sadje. Za krah v Ljubljani ni ravno hudo, ker peki še poticne moreno prodati in naslenih strukljev, nikar kruha. Vode pravi Ljubljancan ne mara, ker piše rajsji eviček, in bolj kakor mimo obrajata purmane. Še bolj važna življenska potrebučina, kako sta eviček in purman, pa je za Ljubljancane cilinder, pa ne tisti polcilinder, s kakršnimi otroci v Krakovem ribice loxe, ampak pravi cilinder, ki je primerno visok. Brez cilindra ne moreš v Ljubljani ne na kolodvor, če se pripelje v Ljubljano gospod zupan iz Butala, ne za procesijo, najmanj pa za pogrebom. Ljubljanski cilindri pa si niso enaki, ampak vsak ima – kako že to pravijo? Aha, vsak ima svojo posebno noto in svojo mentaliteto in svojo individualnost. Zato so ljudje, ki nosijo cilindre, individui. Da pa ne bo zame moram povedati, da nosijo nekateri ljudje cilindre tudi v Mariboru.

Ta teden enkrat se je torej zgodilo, da so začeli cilindri romati v tisto svetišče, kamor se hodimo tudi mi, navadni šotarji, ki nimamo cilindrov, prav radi hladiti in krepčati. Cilindri – bilo je kakih pet do šest – so se dostojanstveno pomikali naprej v posebno sobo, kamor hodimo mi, navadni šotarji, samo ob nedeljah in zapovedanih praznikih. Nato se je začelo odrivjanje in prehranje stolov in uročjanje; na mizo je prišlo tudi nekaj krožnikov, potem se je pričelo pa zadovoljno cmokljanje. Ko je bilo pa vse to opravljeno in vse srečno pospravljeno, se je začel po pogovoru.

„Skoda ga je, se je oglasil prvi cilinder, res ga je skoda! Tako mlad je še bil, so etwa sechzig, pa ga je vzel! Pa kar zaporedoma gredel Pri volitvah se bo to poznalo, ti hadir...“

Koroški Slovenci in hitlerjevcji

Prijatelji vašega lista nam piše.

V številki 174. »Slovenca« poroča dopisnik iz Maribora pod naslovom »Koroški Slovenci in hitlerjevcji« o devetih Slovencih, ki so se pridružili hitlerjevskim vstašem in po prazu pribeljali čez Pečo v Jugoslavijo. Trije so baje iz Globasnice. Poznam dobro pliberško okolico, saj sem celih 20 let tam blivak. Pred kratkim sem govoril tudi s tremi zavednimi narodnjaki iz Globasnice, ki so brali omenjeni dopis v »Slovencu«, ker me naposili, da vam posljam slednji popravek: Dolenci Slovenci izmed hitlerjevskih vstašev so pač rojeni Slovenci, pa so se izverili svoji materi, torej so nemškutarji. Kakor so prej izdali svoj rod, tako so zdaj izdali tudi svojo državo in obrnili svoje orožje proti njej. Kot begunec v Jugoslaviji pa bi se sedaj radi izdali pred svetom, kot nekake zastopnike koroških Slovencev med hitlervprašanja slovenske Koroške. Pravljne marjevski četnici, karovci, so bili v novi avstrijsko nacionalni državi iskali celo rešitev nje. Proti temu moramo zavedni Slovenec odločno protestirati. Ze s tem, da pravijo, da slovenski življi na Koroškem ni verjet hitlerjevskim »führerjem«, se sami nekot izključujejo iz zavednih vrst tega življa. Kar je res narodnih Slovencev na Koroškem, so bivši volileti »Koroške slovenske stranke«. Od teh se niti eden ni pustil. Značajni Slovenci se pač zavedajo tudi svojih dolžnosti naprami državi in so ji zato ohranili zvestobo, dobro vedo, kaj se pravi: »Dajte cesarju, kar je cesarjevina in Bogu, kar je božjega!« Neznačajni renegati pa so ob zadnjem puntu pokazali, kolikor se sme država zanesi na nje. Ce se sedaj mogoče kesajo svojega dejanja, ker jim ni uspelo, dobro, nači bo! Ali za zastopnika koroških Slovencev naj se pa nikakor ne izdajajo, ker so se že davno odstujili svojemu narodu! Mogoče se jim pa v Jugoslaviji vendarle odprije oči in kot skešani spokorniki zopet najdejo pot k svoji materi nazaj?

»Vstaja« po deželi

Iz zadnjega »Koroškega Slovenca« posnemamo še sledeče vesti o hitlerjevskih »vstajah« na slovenskem ozemlju:

Piberk. Hitlerjevske čete so bile sestavljene iz komaj dorasnenih fantalov, ki orožja pač niso poznali in ga niso bili vajeni, in juri so golci izročili za 30 ur oblast nad mestom. V soboto zavtraj je izginila zastava s kljukastim križem tudi s cerkevnim stolpom, kamor se mladiči nataknili.

Ceda severnih jelenov potuje

5 let po snegu in ledu

Trifisoč severnih jelenov potuje: ženo jih iz Alaske v severno Kanado, da zagotove bodočnost Eskimov in Indijancev skrajnega severa Kanade. Doslej so se preživljali večinoma od karibova, neke vrste severnoameriških jelenov. Odkar pa se je razširila puška med eskimskimi in indijanskimi rodovi, je strašno divjadi med čedrami severnih jelenov. Maloštevilne živali, ki so še ostale žive, so se zatekli na nedostopna ozemlja in prebivalstvu je grozila smrt od lakote. Zato je kanadska vlada sklenila spraviti veliko redno severnih jelenov z Alaske v severno Kanado.

Najprej je bilo treba preiskati, če bodo jeleni imeli v Kanadi dovolj hrane. Več botanikov je bilo povrjenih s to načelo. Trideset mesecev so preživljali na severu. Ekspedicija je dobro uspel. Prinesla je nazaj ogromno zbirko rastlin, ki je pokazala, da raste na severu nad 30.000 različnih vrst rastlin. Botaniki so bili mišljena, da se bodo jeleni večinoma na vseh ozemljih z lahko preživljali. Z Norveškega so poklicali tri laponske družine, da so pokazale Eskimom, kako je treba ravnati s severnimi jeleni. Nato so na Alaski začeli izbirati jelenje. Seveda so izbrali samo najkreplejše živali in v decembri 1929 je bila izbira končana.

Sedaj se je pričelo veliko potovanje severnih jelenov, ki bo kmalu končano. Živali poganjajo laponski pastirji. Pot je vodila iz delne Bucklanda na zahodni Alaski ob morščki obali, čez reko, led in gore proti Kanadi. Prvotno so mislili, da bo potovanje trajalo dve zimi in eno poletje, preteklo pa je že pet let in potovanja še ni konec. Težave in ne-

varnosti so bile mnogo večje, kar so pa mislili strokovnjaki. Največje ovire so naštale, ker so se jeleni neprestano skušali obrniti in se vrnili znoti pot na svoje stare pašnike. Zopet in zopet so jih morali pastirji goniti skupaj in obrniti v pravo smer.

Vsak pomlad se je moralna čreda za delj časa ustaviti, da so koščete vrgle mladiče in da so mladiči postali dovolj veliki in krepsi za naporno potovanje.

Posebno nevarno je bilo potovanje ob času viharjev, ki so razkropili čredo. Če ne bi pastirji z neutrudljivim napornom neprestano zganjali živali skupaj, jih ne bi dosti prišlo na cilj. Poznati so bile živali v veliki nevarnosti, da zmrznejo, poteti pa jim je grozila smrt v valovih derocih rek, ki so jih morale preplavati. Tudi volkovi so postopno kruto gospodarili med čredo in napravili veliko škodo. Kljub temu pa so bile žigube razmeroma majhne. Da so stroški tega podjetja ogromni, je jasno, vendar pa je denar načoljen koristno, saj gre za to, da rešijo narod poginja.

Zdravnik: »Vzrok Vaše bolezni je preveliko uživanje vina. Zato je potrebno, da vsaj eno leto vživate samo mleko.«

Bolnik: »To sem že poskusil, pa brez uspešno.«

Zdravnik: »Kdaj?«

Bolnik: »V prvem letu svojega življenja.«

* * *

Sin: »Danes smo morali v soli iskati neznanko.«

Oče: »To smo delali že, ko sem se jaz hodil v šolo, ali je še vedno niso našli.«

Torej, gospodje, se je oglasil zopet neki drugi cilinder, mi imamo sedaj že tri važne sklepne: prvi, da moramo pri vodilih zmagati mi, drugi, da sklenemo pogodbo, in tretji, da ustanovimo »Ljubljanske tropinje«. To je doslej vse prav in v redu, ja. »Ampak, gospodje, jaz sem še vedno nekaj paragrafov zakona o občinah, kjer stoji, da ne bomo imeli več župana, ampak samo nekakšnega predsednika. Gospodje, to ne sme biti! Kaj pa je predsednik? Ali je to sploh kaj? Predsednik so danes že vsi čevljari, če ne drugod, pa pri kakšni pogrebski blagajni. Tako bo torej naprositi našo slavno vlado, naj svoj sklep prekliče in naš nam da drugo ime za našega prvega mescana...«

»Prvak ne bi bil napacno, se je vtaknil v besedo zadaj cilinder, prvaki so bili odvetniki vedno in tudi lepo bi se bralo v časopisu, da se nedeleži n. pr. kakšnega pogreba g. dr. Prvak, ljubljanski prvak. Ne vem sicer, kaj in kako vi mislite, gotovo je pa to, da z »zupanom« ni župan je morebiti dober za kakšne Butale, za Ljubljano pa to res ni nič: župan – kaj pa je župan?«

»Veste kaj,« se je oglasil tisti cilinder, ki je svoj račun že poravnal in se pripravljal ravno na otdih, »jaz imam neko idejo, stojajočo idejo.«

»Vam pravim: vidite, gospod župan ima naloge, da skrbti za svojo občino kakor oče, kajnehi?«

Da bi imeli mi v Ljubljani očeta župana, kar je imajo morebiti v Butalah, to pa ne gre nikakor. Zgodovina pa pozna še druge možete, ki so tudi prav lepo skrbeli za svoje podložnike in zato predlagati, da naprosimo visoko vlado, naj se naš župan ne imenuje predsednik ali pa župan, ampak – faraon! Kako bi bilo to imenovati!«

Bravý, bravot, so kar divje zatulili vse cilindri, živijo naš faraon! Mi skleneemo, da hočemo faraona – živijo – živijo – živijo!«

Vsi goreči od navdušenja so se cilindri razsteli. Ljubljanski grad je pa mirno ostal tam,

kjer je ...

Sport

Jugoslavija - svetovni prvak

V Londonu je naša hazaena reprezentanca premagala češkoslovaško s 6:4 (3:1)

V finalni tekmi za svetovno prvenstvo je jugoslovanska hazaena reprezentanca pred desetisočljavo množico gledalcev premagala češkoslovaško in si s tem priborila najvišji naslov: svetovno prvenstvo v hazaeni. Premoč naših igralk, ki so bile do skrajnosti požrtvovalne, je bila v obeh polčasih toliskna, da je bila zmaga ne samo zasluzena, temveč že vnaprej zasigurana. Zmaga naših deklek je presenetila zlasti Čehoslovakinje, ki so bile sigurne, da priborijo svoji domovini najčastnejši naslov sveta; toda prišlo je drugače, ker so naša dekleta v polni mern izpolnile svojo dolžnost in zato ni čudno, da je londonsko občinstvo češke bolj navijalo za našo reprezentanco.

To je kratko poročilo tega važnega dogodka v svetovnem sportu, ki je za naš sport tolisknega pomena, da nikakor ne smemo mirno preko tega dogodka. Kajti če pomislimo, da si je naš sport prvič priboril svetovno prvenstvo in če pomislimo, kako so sprejemali italijanske nogometiste — svetovne prvake v Mussolinijevi deželi in kako je Praga sprejela svoje sinove, ki so se na tem svetovnem nogometnem turnirju umestili na drugo mesto, potem bomo znali šele pravilno ceniti našo zanago v hazaeni. Mi smo danes absolutni prvaki sveta v hazaeni; to ne bo dvignilo samo hazaene, temveč ves deklinski sport v naši državi in ta uspeh naših hazaenčnic bo močno odjeknil tudi v vsem jugoslovenskem sportu sploh. In če pomislimo s

kakimi težkočami se mora boriti naš sport, da je navezan sam nase, brez podpor, brez plančnih trenerjev, katerih imajo v drugih državah — skoraj bi rekli — v izobliju, potem je zadaj uspel naših vrhih deklet v Londonu tem večji, tem pomembnejši. In prav malo je manjkal, in naš sport bi bil brez tega — za nos edinstvenega dogodka, o katerem piše vse svetovno časopise. Kajti prav do zadnjega se ni vedelo, če bo mogla odpotovati naša reprezentanca, ker — ni bilo denarja. In prav zadnji trenotek je prisikočilo na pomoč ministrstvo za telesno vzgojo naroda, ki je omogočilo to potovanje in s tem tudi do svetovnega prvenstva. Oni svečani trenotek, ko se je dvignila v močnem londonskem stadijonu naša zastava, ko se je zaigrala naša državna himna, ostane slehernemu gledalcu v trajnem spominu. In posledica vsake take zmage je, da se začne ves svet zanimati za državo zmagovalca; mnogo se govori v piše o nej in zato je popolnoma verjetna trditve, ki se je opetovano širila po svetovnih listih, da so namreč sportniki z eno veliko zmago več napravili za svojo domovino, nego najboljši diplome.

Naša dekleta so s svojo zmago, s katero so naši državi priborile svetovno prvenstvo, kar najčastnejše zastopale ves naš sport in našo državo. Zato juri tudi mi najskrenjene čestitamo in želimo še mnogo sličnih uspehov.

Mednarodna alpska avtomobilска vožnja 1934 Vzorna organizacija v naši državi O naših cestah so se izražali tekmovalci zelo pohvalno

Ljubljana, 12. avgusta.

Mednarodna alpska avtomobilска vožnja, ki se vrši že od 7. avgusta, je z današnjim dnem zaključila svojo pot v Monakovem. Zadnji dan so imeli tekmovalci absolutno najdaljši del proge, ki je vodil po našem ozemlju in tudi skozi Ljubljano. Start je bil — kakor že omenjeno — dne 7. avgusta v Nizzi, nato pa je vodila pot preko Francije, Švice, Italije, Jugoslavije, Avstrije in Nemčije do Monakovega, kjer je bil cilj. Prvi dan so napravili avtomobilisti 492, drugi dan 424, tretji dan 362, četrti dan 604, peti dan 455 in danes 621 km, skupaj torej 2958 km.

Zato dirko je vladalo v Ljubljani nenavadno veliko zanimanje. Že na vse zgodaj smo videli ob progici, kjer so imeli prizivti avtomobilisti, polno gledalcev, katerih število pa je neprestano naraščalo, tako, da je bila tekmovalna proga okrog devetih dopoldne polna gledalcev, ki so občudovali smelne dirkače, ki so vozili z velikansko brzino in izredno sigurnostjo. S tako hitrostjo so rezali nekatere največje ovinke, da so se gledalcem kar lasje ježili. Nekateri dirkači so bili kar preveč drzni; toda svojo »mašino« so imeli v popolni oblasti, kajti najostrejše ovinke so tako odrezali, kakor odreže izurjeni smučar kristjanijo. Užitek je bilo gledati te avtomobiliste, zlasti na ovinkih, kljub temu, da je bil človek vedno v strahu za njihovo življenje. Hvala Bogu, niti se ni pripetilo na našem ozemlju, razen manjše nezgode, o kateri bomo poročali pozneje.

Preden opisemo potek vožnje po našem ozemlju, se nam zdi potrebno, podati nekoliko pregledne statistike:

Nemčev je bilo 60, od teh 4 dame; Angležev 46, od teh 6 dam; Francozov 17, od teh 2 dami; Nizozemcev 13; Čehoslovakov 6; Švicarjev 5; Avstrijev 2; Romunov 2; Madjarov 2; Belgijev 1; Irci 1.

Avtomobil po državi fabrikacije: nemških 56, angleških 44, francoskih 23, USA 18, italijanskih 7, avstrijskih 4, češkoslovaških 3.

Tovarniških teamov po 3 vozov: 10 nemških: Adler (3 teame), Wanderer (2 teame), DKW (2 teame), Opel (1 team), Röhr jun. (1 team), BMW (1 team); 6 angleških: Talbot, SS, Riley, Frazer-Nash, Triumph, Singer; 2 francoskih: Delahaye, Hotchkiss; 1 USA: Ford.

S Sušaka so odpeljali 103 avtomobili, od katerih so prišli na cilj v Zagreb 103. Avtomobil,

startna številka 34, je imel manjši defekt na osi ter je izostal od nadaljnega tekmovanja. Vsa ostala vozila so startala danes, dne 12. t. m. iz Zagreba in to po skupinah, kakor navedeno v programu:

I. skupina, prvo vozilo ob 4.02, zadnje vozilo ob 4.37.

II. skupina, prvo vozilo ob 4.39, zadnje vozilo ob 4.58.

III. skupina, prvo vozilo ob 5.01, zadnje vozilo ob 5.30.

IV. skupina, prvo vozilo ob 5.43, zadnje vozilo ob 6.07.

V. skupina, prvo vozilo ob 6.11, zadnje vozilo ob 6.46.

Do Sušaka je izostalo od tekmovanja v celoti 52 vozil, od Sušaka do Zagreba in naprej, razen št. 34, ki je dosegel v Zagreb cilj z defektem, se tekmovala vsa ostala vozila.

Manjša nezgoda se je pričela včeraj popoldne pri Jaski na progici med Karlovacem in Zagrebom, kjer je varnostni organ pri vršenju službe bil lažje poškodovan od enega izmed tekmujočih vozil.

Udeleženci alpske vožnje so navdušeni nad vzorno organizacijo na našem ozemlju. Tudi naši cesti so se izrazili telovratno — kar dokazuje tudi dijstvo, da je gosp. predsednik sportne komisije DDAČ gosp. ... govoril na Sušaku do Zagreba v 2 in pol urah.

Prvo vozilo je doseglo v Novo mesto ob 5.16. v Ljubljano ob 6.10, na Jesenice ob 7.09. Zadnje vozilo je doseglo v Novo mesto ob 8.52, v Ljubljano pa ob 10.10.

Vrhovna organizacija v naši državi je bila v rokah avtomobilškega kluba kraljevine Jugoslavije, ki je svojo nalogo odlično izvršil. Večje propagande na našo državo ni mogel napraviti, kakor jo je napravil s svojo organizacijo, o kateri so se izražali vsi gostje samo v superlativu. Vzorno je bila organizirana rediteljska in zdravniška služba, za kar gre našim oblastim, Redčemu križu in gasilcem, največje priznanje. Občinstvo se je vedlo po progici disciplinirano, kar znači, da je naše ljudstvo vajeno reda. Na kratko: Z današnjim dnem smo zelo mnogo pridobili v mednarodnem svetu, četudi nismo na sportnem polju dosegli uspehov (iz Jugoslavije se nameči ni nihče udeležil te dirke).

Gostje, ki so imeli napako mnenje o naših krajeh, so danes odšli navdušeni in presenečeni od naših cest.

Motociklistične dirke v Ljubljani

Ljubljana, 12. avgusta.

2. Prešeren Jože, MS Hermes, 4:41:00 Eden je odstopil.

3. Dirka do 250 cem, turist (3 tekmovalci) 16 krogov, 4.500 m: 1. Šoštarko Kazimir, IHMK, Zagreb, 4:57:00; 2. Prešeren Jože, MS Hermes, 5:07:00. Eden je odstopil več defekta v motorju.

4. Dirka do 350 cem, sport (3 tekmovalci) 10 krogov, 4.500 m: 1. Kopič-Kralj Gabrijel, IHMK Zagreb, 4:18:00; 2. Šoštarko Kazimir, IHMK, Zagreb, 4:26:00. Eden je že takoj v začetku padel.

Ta točka je bila doslej najzanimivejša in so vse trije takoj v pričetku začeli z ostrom tempom, ki pa je po padcu odstopivšega popustil.

5. Glavna dirka do 500 cem, sport (3 tekmovalci) 10 krogov, 4.500 m: 1. Kopič-Kralj Gabrijel, IHMK, Zagreb, 4:48:00. Starič in Šoštark sta več defektov na motorjih odstopila. Večer tega je ta točka, na katero je vladalo največje zanimanje, postal nezanimivo, ker je nad polovico krogov vozil samo Kopič.

6. Rekordni poskus:

a) Šoštark Viktor, MS Hermes, je poskušal tolči rekord dneva, kar se mu pa ni posrečilo. Izmed treh prevoženih krogov je rabil za drugega (srednjega), ki je bil merjen, 25,8 sekund.

b) Kot drugi je skušal potoliči rekord Erjavčev Joško, MK, Ilirija, ki pa je dosegel še slabši čas za en krog, ki ga je prevozel v času 26,8 sek.

c) Tretjemu t. j. Šiški Janku pa se je posrečilo tolči rekord dneva; en krog je prevozel v času 24,9 ter zboljšal današnji rekord za celih 8 sekund.

d) Kopič-Kralj Gabrijel je rabil za en krog 2 sekund.

7. Dirka vseh motorjev do 1.000 cem (4 tekmovalci) 10 krogov 4.500 m: 1. Starič Ludvik, MS Hermes, 4:19:00; 2. Šoštarko Kazimir, IHMK, Zagreb, 4:25:00; 3. Kopič-Kralj Gabrijel, IHMK, Zagreb, 4:31:00; 4. Erjavčev, MK, Ilirija, 4:42:00.

Rezultati:

1. Dirka pomočnih motorjev (3 tekmovalci), 10 krogov, 4.500 m: 1. Prešeren Jože, MS Hermes, 4:41:00; 2. Šoštarko Kazimir, IHMK, Zagreb, 4:57:00; 3. Kopič-Kralj Gabrijel, IHMK, Zagreb, 4:18:00.
2. Dirka pionirjev (3 tekmovalci), 10 krogov, 4.500 m: 1. Šiški Janček, MK, Ilirija, 4:31:00.

3. Dirka pionirjev (3 tekmovalci), 10 krogov, 4.500 m: 1. Erjavčev Joško, MK, Ilirija, 4:42:00.

Urejuje Ciril Kočvar.

Državno lahkoatletsko prvenstvo

Zagreb, 12. avg. b. Zaradi dežja se je današnje tekmovanje za drž. prvenstvo v lahi atletiki začelo že ob pol 4. Na tekmovalce in rezultate je močno vplival razmočen teren. Rezultati so bili sledči:

110 m zapreke: 1. dr. Buratovič (C) 15,1; 2. Bančak 16,8; 3. Erlih diskvalificiran, ker je podrl štiri zapreke.

Skok s palico: 1. Baković (Jug.) 3,30 m, 2. Feigl (Mar. Zgb.) 3,30, 3. dr. Buratovič 3,20.

Tek 200 metrov finale: 1. Bauer (PSK) 23, 2. Stevanovič (Jug.) 23,4, 3. Kovačić (Prim.) 23,4.

Met kopja: 1. Miloš (C) 47,85 m, 2. Brunet (Ilir.) 47,05, 3. Nikolić (Jug.) 46,00.

Met kopja izločljivo za balkanske igre: 1. Kovačić (C) 52,71 m, 2. Kleut (Jug.) 49,79 m, 3. Mesner (PSK) 40,72 m.

400 m z zapreki: 1. Stevanovič (Jug.) 59,5, 2. Bančak 1:00,4, 3. Jug (Hask).

Tek 10 kilometrov: 1. Bručan (Ilir.) 33,44 (nov jugoslov. rekord, za 20 sekund boljši od prejšnjega), 2. Kangler (Maribor) 35,16, 3. Sporn (Ilirija) 35,25,2.

Troskok: 1. Mikić (Bačka) 13,15 m, 2. Miočević (PSK) 12,66 m, 3. Mor (Jug.) 12,51.

Met kladiva: 1. Gojčič (Hask) 46,51, 2. Stepišnik (Ilirija) 42,27, 3. Manojlovič (C) 38,68 m.

Tek 800 metrov: 1. Nikhazi (PSK) 2:00,8, 2. Zorga Alc. s (Prim.) 2:03, 3. Czurda (Prim.) 2:07.

3. Krevs je med tekom odstopil.

Štafeta 4 × 100 m: 1. Concordia 45,4, 2. PSK 45,6, 3. Primorje 45,8.

Belgrad, 12. avg. m. Jugoslavija: Vojvodina 3:1 (2:1).

Veslaške tekme v Luzernu

Curib, 12. avgusta. AA. Iz Luzerna poročajo: Pri današnjih veslaških tekmacih za prvenstvo Evrope so bili doseženi tisti izidi:

Skif: Nemčija (Zecher, Dresden) 7,38,2, Poljska (Lubjana, Krakow) 7,48,6, Francija 7,49,4, Italija 8,01,4.

Double-scull: Švica (Horn in Iberl, Hottingen) 7,06, Francija 7,07, Danska 7,13,2, Nemčija 7,22.

Dvojka brez krmjarja: Avstrija (brata Kopeckih, Normanijski), Dunaj 7,42,6 Nemčija (Neuner in Braum), Berlin 7,48,6, Švica 6,46,8, Francija 6,49,6, Italija 6,52, Nizozemska 6,53,4.

Cetverec brez krmjarja: Nemčija (Würzburg) 6,44, Švica 6,46,8, Francija 6,49,6, Italija 6,52, Nizozemska 6,53,4.

Cetverec s krmjem: Italija 6,24,6, Francija 6,51,4, Jugoslavija 7,01, Madžarska 7,05, Nemčija 7,06,2, Poljska 7,12,4.

Osmerek: Madžarska (Hungaria, Budimpešta) 6,17,4, Danska 6,20, Italija 6,22,6, Švica 6,24, Jugoslavija 6,26,2, Nemčija 6,28,8.

Budimpešta 7,48,2, Francija 7,51, Nizozemska 8,00,8, Poljska 8,01,4, Italija 8,03,8